

»Mladi za napredek Maribora 2017«

34. srečanje

USODNI VBOD - obleka iz bucik

Raziskovalno področje: tekstilstvo

INOVACIJSKI PREDLOG

Avtor: ŽIVA RIBIČ, DAŠA FILIPOVSKI

Mentor: ALENKA LUKIČ

Šola: SREDNJA ŠOLA ZA OBLIKOVANJE MARIBOR

Maribor, 2017

Vsebina

POVZETEK	4
UVOD	5
TEORETIČNI DEL.....	6
3.1 IGLE SKOZI ZGODOVINO	6
3.2 MUČILNE NAPRAVE (IGLE, OSTRI PREDMETI)	6
ČAROVNICE, ZBADANJE Z IGLO	7
MUČILNA NAPRAVA ZA KOLENA	7
STOL MUČENJA.....	8
VILICE KRIVOVERCA	8
ŽELEZNA GOSPA	9
IGLE.....	9
VRSTE IGEL:.....	10
NARAVA:	10
ZDRAVSTVO:	13
ANALIZA TRGA.....	15
PRAKTIČNI DEL.....	16
4.1 CILJ.....	16
4.2 SKICE	17
Tehnična skica obleke.....	20
Uporabljeni materiali.....	21
POTEK DELA.....	22
DRUŽBENA ODGOVORNOST.....	29
ZAKLJUČEK.....	30
VIRI IN LITERATURA	31
VIRI SLIK:.....	31

POVZETEK

V inovacijskem predlogu Usodni vbod smo si zadali cilj izdelati oprijeto obleko, korzet iz lepilnega traku in bucik. Te zamisli smo se spomnili, ko smo v razredu razmišljali, kakšne obleke še do sedaj nismo videli. Še posebej nas je navdušilo, ko je večina dijakov v razredu menila, da je to nemogoče.

Pri praktičnem pouku smo nato izvedli nekaj poizkusov, kako bi bucike prilepili na tkanino. Uporabili smo različne podlage in različne bucike. Še najbolje so se obnesle ploščate brez plastičnih glavic, za podlago smo izbrali lepilni trak.

Nato smo razmišljali, na kateri del obleke bi bucike prilepili. Naredili smo raziskavo na tržišču, kje se igle uporabljajo v življenju. Na spletu smo našli kar nekaj naprav z iglami, predvsem mučilnih, ki so jih v srednjem veku uporabljali za mučenje ljudi. Potem smo pregledali še rastline in živali, ki imajo na svoji površini bodice ali iglice, saj pravijo, da je narava naša večna učiteljica.

Pričeli smo z modeliranjem na lutki, na kateri smo po metodi preizkušanja zabadali bucike v sprednji del oblačila. Gostoto in položaj smo določili po občutku in nastala je zelo zanimiva in gibljiva struktura. Na koncu smo obleko zaradi enakih srebrnih odtenkov popršili s črno barvo in nastala je zelo zanimiva obleka. Vanjo smo oblekli sošolko in že smo dobili cel kup zamisli, kdaj bi jo lahko nosili. Uporabili bi jo lahko za različne priložnosti, kot promocija kakšnega posebnega dogodka ali kot kostum na odru. Če smo dovolj pogumni, pa si jo lahko tudi sami oblečemo.

UVOD

V inovacijskem predlogu z naslovom Usodni vbod smo si zadali cilj, da bomo izdelali oblačilo iz bucik. Zanimalo nas je, ali je to sploh mogoče, in na kakšen način ga lahko izdelamo. Z izdelavo smo začeli pri pouku, in sicer ob šivanju pri praktičnem pouku. Na začetku smo uporabili bucike, ki smo jih imeli na voljo. V delavnici smo našli bucike zelo različnih oblik in dolžin. Te bodeče iglice, s katerimi smo se marsikdaj pošteno in neprijetno zvodili v prst, so bile za nas kar velik izziv. Ugotovili smo, da bomo morali vsako buciko ročno eno po eno zabadati skozi podlago. Nato smo različne zamisli narisali še na papir, saj smo ugotovili, da bo tako hitreje, kot da bi vsako stvar preizkusili in jo izvedli. Odločili smo se, da bomo naredili kratko obleko, ki jo bomo »prebuckali« na sprednjem delu.

HIPOTEZE

1. Mogoče je izdelati obleko iz bucik.
2. Mogoče je obleči obleko iz bucik.
3. Obleko iz bucik lahko uporabimo v različne namene.

TEORETIČNI DEL

3.1 IGLE SKOZI ZGODOVINO

Igle ne zaznamujejo samo modernega sveta modne industrije, temveč imajo pomembno vlogo tudi v zgodovini mučilnih naprav. Na začetku so bile narejene iz lesa, živalskih kosti ali kovine.

Ko danes pomislimo na srednji vek, ne moremo (pa čeprav je srednji vek v nasprotju s splošnim pojmovanjem njegove mračnosti vesel čas) mimo mučilnih naprav, njihov namen je v današnjih očeh precej sporen, vendar pa je ta spornost naprav, ki so raztezale okončine, pulile nohte, oklepale in stiskale telo, ga prežagale ali prebodle, vsaj glede na Schlindovo teorijo, malce ublažena. Strašanske naprave naj bi po njegovih ugotovitvah ustvarili tudi za to, da bi zagotovile odrešenje duše obsojenca ali obsojenke.

Peter Nirsch bi bil, ne glede na to, v katerem zgodovinskem obdobju bi živel, označen za pošast. Medtem ko je popotoval po južni Nemčiji, je, tako mimogrede, razpiral trebuhe nosečih žensk in ven jemal njihove še nerojene otroke. Ubil je več kot 500 ljudi, dokler ga niso septembra 1591 ujeli blizu Nürnbergga. Sodišča tedaj niso bila preveč izbirčna, kar se tiče kaznovanja kriminalcev (čeprav so bili številni med njimi le domnevni kriminalci, pomislimo le na mnoge preganjane ženske, obtožene čarovništva). Nirschu so tako pripisali poseben 'tretma', sprva na mučilnih napravah, nato pa z vrelim oljem, ki so ga zlivali na/v njegove rane. Končno so ga privezali na obešalo, mu polomili roke in noge ter ga nazadnje razčetverili. [1]

Slika 1: Peter Nirsch [1]

Predstavili vam bomo nekaj mučilnih naprav in njihovo nalogu. Izbrali smo naprave ki imajo povezavo z iglami in podobno nalogu – nekaj prebosti oziroma izzvati človeško bolečino.

3.2 MUČILNE NAPRAVE (IGLE, OSTRI PREDMETI)

ČAROVNICE, ZBADANJE Z IGLO

Nekoč so verjeli, da je zlodej v čarovnike ali čarownice vtisnil svoje znamenje na poseben del telesa. V znamenje so zato zabodli iglo in če domnevni čarovnik ali čarownica ni krvavel ter ni čutil bolečine, so osumljence obsodili. Osumljence so nato najprej obrili, da bi lažje poiskali hudičovo znamenje. Namen britja je bil predvsem ta, da bi odstranili varovalne amlulete, ki bi jih čarovnik lahko skril v poraščene dele telesa. Potem so jih zbadali z iglami, dokler niso odkrili točke, na katero obtoženec ni reagiral. [1]

Slika 2: Mučenje čarownic [2]

MUČILNA NAPRAVA ZA KOLENA

Je orodje, ki mu je bila zelo naklonjena španska inkvizicija, predvsem zaradi njegove večstranskoosti. Orodje ima zelo ostre konice na notranjih straneh. Ko je mučitelj obrnil ročico, so se konice približale in se zarile v kožo ter kosti kolena. Žrtev je le redko umrla; namen je bilo pohabljjenje. Napravo so uporabljali tudi na drugih delih telesa, kot so komolci, roke in noge. Orodje je imelo od tri do več kot dvajset ostrih konic. Včasih so konice pred uporabo segreli, da bi povečali bolečino, nekatere pa so imele na sebi veliko manjših konic, ki so počasi predirale kožo. [2]

Slika 3: Mučilna naprava [3]

STOL MUČENJA

Stol mučenja - Kaznjence so pritrdili na stol, na katerem je bilo tudi do 1500 ostrih zobcev. Če se je kaznjenc premaknil, se je poškodoval. Za stopnjevanje mučenja pa so nekateri stoli imeli luknjo, v katero so mučitelji vstavili vroč premog, ki je kaznjencu povzročil še neprijetne opekljene. [1]

Slika 4: Stol za mučenje [4]

VILICE KRIVOVERCA

Ta naprava je bila sestavljena iz dvojnih vilic. Ene so bile prislonjene na brado, druge na prsi. Vdrla se je v meso, vendar po navadi pri tej napravi ni nastopila smrt. S to napravo žrtev ni mogla govoriti niti se premikati. [1]

Slika 5: Vilice krivoverca [5]

ŽELEZNA GOSPA

Devica iz Nuremberga (Iron Maiden) - Kaznjenca so zvezali v napravo in najprej zaprli ena vrata, nato še druga. Žrtev je v napravi umirala več dni. Videla ni ničesar in niti slišala ničesar. Pa tudi drugi niso iz te naprave slišali žrtvinega kričanja. [1]

Slika 6: Devica iz Nuremberga [6]

Igle so dolge nekaj centimetrov, tanke, ravne ali zakrivljene. Na enem koncu so zašiljene, na drugem koncu pa imajo odprtino. Uporabljajo se od zgodnje kamene dobe. Najprej so bile narejene iz lesa ali živalskih kosti, v sedanjem času pa iz nerjaveče, močnejše žice.

VRSTE IGEL:

- Igla za šivanje, *tanko orodje ostrega vrha in okroglega preseka*.
- Igla za pletenje, *orodje za pletenje debelih niti različnih debelin. Ni tako ostra kot šivalna igla*.
- Igla za kožo, *trikotnega in kvadratnega preseka, ki se uporablja za moderne materiale (plastika, platna za jadra)*.
- Igla za kvačkanje, *igla z dvema zavijkoma na vrhu in lesenim ročajem*.
- Industrijske igle.

NARAVA:

RASTLINE

Bodičasta vrtnica, ki ima trnje ki bode, kot igle.

Slika 7: Bodičasta vrtnica [7]

Kaktus, ki ima bodice za zaščito pred rastlinojedci in pred sončnimi žarki. Ponoči se na bodicah nabira rosa, ki potem kaplja na zemljo. Pri pomorejo tudi k razmnoževanju, saj se nanje odlično oprimejo dlake sesalcev. [3]

Slika 8: Kaktus [8]

ŽIVALI

Murena – ugorju in jegulji podobna riba, ki zraste do 1,5 metra. Pogosta je predvsem v južnem Jadranu. Ne napade, če ni izvvana ali ogrožena. Njen ugriz ni strupen, je pa strupena njena kri in ostanki mrhovine na njenih zobeh. [4]

Slika 9: Murena [9]

Škarpena – strupene bodice ima v prvi in drugi hrbtni plavuti, plavuti škržnih poklopcev in drugi podrepni plavuti. [5]

Slika 10: Škarpena[10]

Jež

Slika 11: Jež [11]

Pravih ježev je 16 vrst in živijo v Evropi, Afriki, Aziji in celo na Novi Zelandiji. V toku evolucije so se ježi v zadnjih 15 milijonih let bolj malo spremenili. Ob nevarnosti se zvije v kroglo in naježi bodice. [6]

Kljunati ježek

Je še zadnji predstavnik stokovcev, sesalcev, ki ležejo jajca in so ena najstarejših živečih vrst sesalcev na zemlji. Uvrščamo ga med žive fosile. [7]

Slika 12: Kljunati ježek[12]

Morski jež

Pri plazenuju po skalah si pomaga s petimi nizi brazdnih nožic, ki so skrite za bodicami. V rovih živeče vrste se hranijo z delci iz usedlin tako, da z brazdnimi nožicami in bodicami podaja hrano k ustom. [8]

ZDRAVSTVO:

- Igle za akupunkturo
- Igla za kirurgijo
- Epiduralna igla

OSTALE UPORABE:

- Igla za kompas
- Igla za šivanje in krpanje ribiških mrež
- Igla za spenjanje, bucika
- Igla na industrijskih strojih
- Gramofonska igla
- Igla za tetoviranje
- Suha igla (grafična tehnika)

Slika 13: Igla za šivanje [13]

Bucike so odlični pripomočki, s katerimi si lahko pomagamo pri šivanju ali dekoraciji

Slika 14: Bucike [14]

ANALIZA TRGA

Slika 15: Obleka, narejena iz 100 000 bucik [15]

Obleka, narejena iz 100,000 bucik se trenutno nahaja v Wiktorijinem in Albert muzeju v Londonu. Obleka je delo Susie MacMurray in se imenuje Vdova (»Widow«). Podlaga je narejena iz tankega usnja in tehta več kot 40 kilogramov. Bodičasto oblačilo simbolizira bolečino izgubljene ljubezni. [9]

To je tudi edini primer obleke, ki smo jo odkrili na spletu.

PRAKTIČNI DEL

4.1 CILJ

Naš cilj je bil, da izdelamo zgornji del obleke - korzet iz bucik. Večina ljudi je menila, da bo takšna obleka neuporabna, da jo bo nemogoče izdelati in nositi. Vsi ti dvomi so nas še samo bolj spodbudili k želji, da se prepričamo, kako »neizvedljiv« cilj uresničiti.

HIPOTEZE

4. Mogoče je izdelati obleko iz bucik.
5. Mogoče je obleči obleko iz bucik.
6. Obleko iz bucik lahko uporabimo v različne namene.

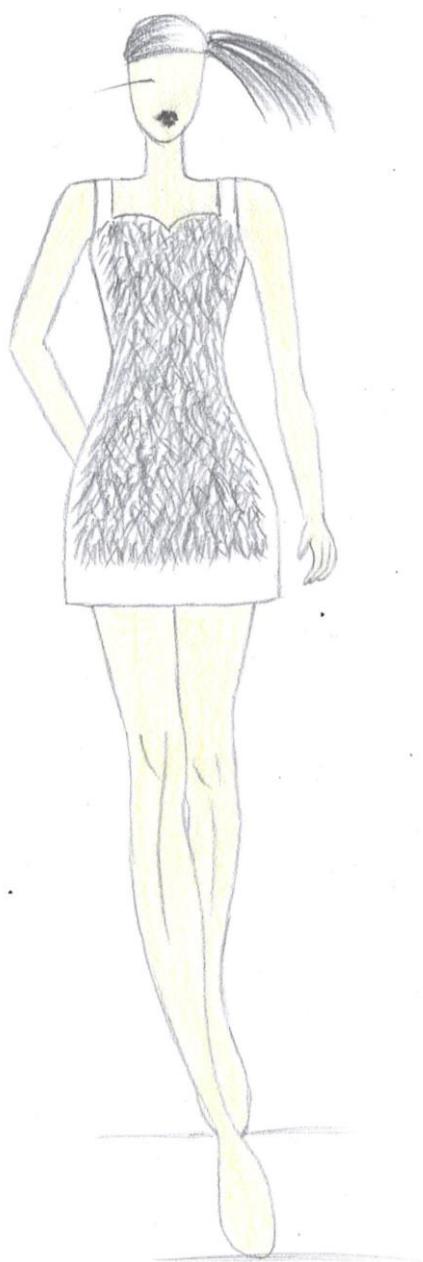
Pričeli smo z risanjem skic. Zamislili smo si krajše obleke, saj smo ugotovili, da je ročno prebadanje materiala kar zamudno delo. Ob strani, kjer se roke dotikajo telesa, ne sme biti bucik, saj je verjetnost, da se tam pičimo, večja.

Narisali smo nekaj skic, se odločili za eno ter pričeli z izdelavo.

4.2 SKICE

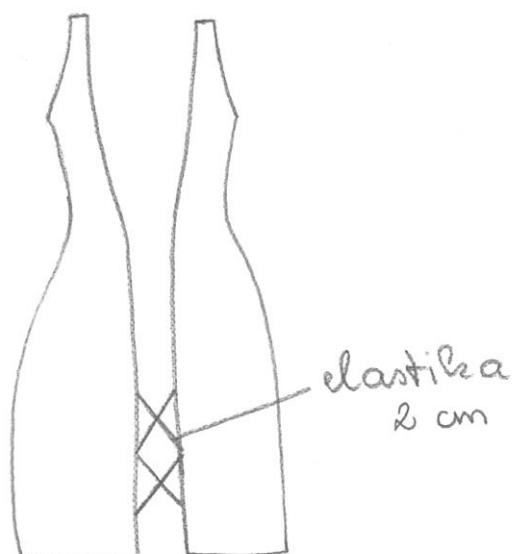

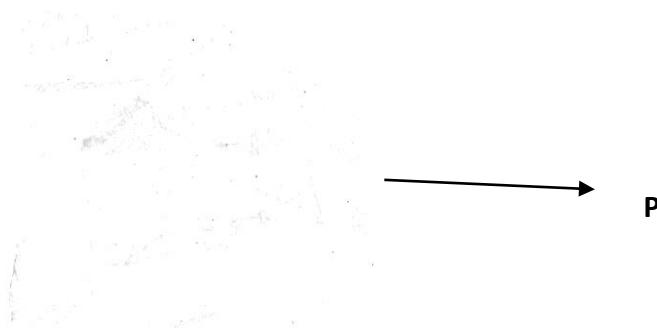

Skica obleke, za katero smo se odločili, da jo bomo izvedli.

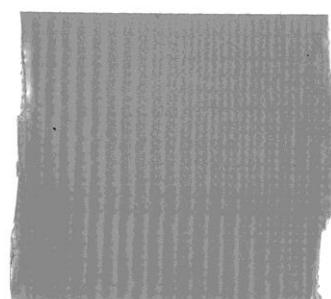
Tehnična skica obleke

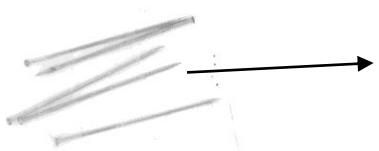
Uporabljeni materiali

Prozorna folija

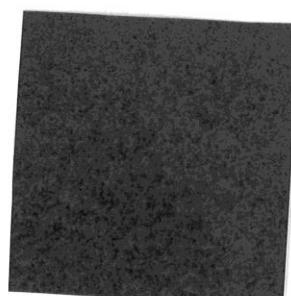
Lepilni trak

Bucike

Črna elastika

Črn lak (razpršilo)

POTEK DELA

Najprej smo izbrali ženski model in ga ovili v folijo za živila, da poudarimo ženske obline. Folijo smo večkrat ovili okoli sošolke, kar se je kasneje izkazalo za slabo, saj se je odvijala in je je bilo preveč.

Slika 16: Prozorna folija

Slika 17: Sošolka, ovita s folijo

Potem smo folijo prelepili z lepilnim trakom. Začeli smo na zgornjem delu in pričeli z ovijanjem sošolke v srebrni trak. Pazili smo, da je bilo ovijanje čim bolj enakomerno, saj se je na površini poznal vsak najmanjši odklon v obliki gubice ali vdolbinice.

Slika 18: Dijakinja, ovita v lepilni trak

Ko je bil osnovni del končan, smo obleko na hrbtni strani po sredini prerezali s škarjami, da je sošolka lahko ponovno zadihala in stopila iz oklepa.

Slika 19: Hrbtna stran obleke

V nadaljevanju smo izoblikovali oprsje obleke in naramnice, ki so bile široke 3 cm. Odrezali smo odvečno folijo na notranji strani in se lotili prebadanja obleke z bucikami. Mislili smo, da nam bo šlo hitreje, a prvih pet paketov bucik smo porabili zelo hitro. Zaradi dokaj trde in lepljive podlage smo za »buckanje« namesto nekaj ur porabili kar en teden.

Slika 20: Prebadanje folije in lepilnega traku

Slika 21: Notranja stran obleke

Slika 22: Zunanja stran obleke

Mislili smo, da bi bila obleka daljša in v celoti prekrita z bucikami, a ko smo pričeli s praktičnim delom, smo to zamisel opustili in se odločili, da bodo bucike le na sprednjem delu. Ugotovili smo tudi, da bomo za to potrebovali ogromno število bucik in vsak dan smo hodili v trgovino po nove in nove.

Ko smo obleko »prebuckali« spredaj do polovice in jo oblekli na krojaško lutko, smo ugotovili, da bucike ne pridejo lepo do izraza. Motilo nas je tudi, da se spodnja podlaga sivega lepilnega traku preveč sveti in so bucike popolnoma neopazne. Zaznal si jih le, če si se s prsti dotaknil površine, takrat pa si namesto pikajočih bucik začutil mehko nežno površino, ko, da bi božal kakšno žival. Odločili smo se, da bomo obleko prebarvali z neko drugo barvo. Naredili smo poizkus in del obleke pobarvali z zelenim razpršilom, da smo ugotovili, ali deluje. Po uspešnem poizkusu smo obleko v celoti popršili s črno barvo, ki nam je bila najbolj všeč.

Zanimiva struktura je nastala tudi na notranji strani obleke, saj so po določenem času bucike pričele lesti iz podlage, zato smo jo utrdili s prozornim lepilnim trakom.

Slika 23: Končna obleka

Slika 24: Sprednja stran obleke

Slika 25 in 26: Zadnja stran obleke

Slike 27, 28: Detajl na obleki

DRUŽBENA ODGOVORNOST

Zavedamo se dejstva, da se moramo obnašati družbeno odgovorno. To nas učijo že v šoli, pa tudi doma. Ločujemo odpadke, varčujemo z vodo, pazimo pri prehrani ...

Kot oblikovalci se tega še kako zavedamo. V nalogi smo skozi zgodovinski pregled mučilnih naprav spoznali, kakšne grozovite naprave so si nekateri že v srednjem veku izmislili, da bi mučili druge nedolžne soljudi, kar se nam danes zdi nezaslišano in grozno. Koliko ljudi danes beži iz svoje domovine, ker nimajo doma. Če bi lahko čas zavrteli nazaj, bi na te mučilne naprave postavile ravno tiste, ki so ta mučenja izvajali in bi igle usmerili v njih, kar smo na nek način dosegli pri svoji obleki. Iglice lahko simbolizirajo vse žrtve, ki so na tak ali drugačen način nedolžne umrle. S pregledom in z učenjem zgodovine tako bogatimo sebe in našo družbo z novimi spoznanji in ugotovitvami.

ZAKLJUČEK

Čeprav smo pri zaključku, bi lahko šele sedaj začeli in nas naš zaključek že navdaja z razmišljjanji o novih nalogah in spremembah.

Zelo smo zadovoljni, da smo se lotili te naloge. Lahko rečemo, da smo potrdili vse hipoteze:

1. Možno je izdelati obleko v celoti iz bucik – delno drži.
2. Mogoče je obleči obleko iz bucik – drži.
3. Obleko iz bucik lahko uporabimo v različne namene – drži.

Prvo hipotezo smo potrdili le delno, saj smo za podlago uporabili lepilni trak in folijo, ne tkanine. Če bi nalozi pričeli izdelovati sedaj, bi si za podlago izbrali skaj (umetno usnje). Obleka je tudi le delno »prebuckana«, ne v celoti, zaradi anatomije in stikanja človeškega telesa, ker bi nas bucike zbadale – pod roko ali med nogami ali na zadnjici, ko sedemo.

Drugo hipotezo, da je obleko možno obleči, smo potrdili, saj je obleko resnično možno obleči in v njej hoditi ali sedeti.

Da obleko lahko uporabimo v različne namene, tudi drži, še posebej ob posebnih priložnostih, ko bi radi izstopali ali bili popolnoma drugačni. Obleko iz bucik bi lahko uporabili na odrskih in filmskih deskah, kot posnemanje narave pa za različne muzeje in galerije ali za razstavo. Morda pa bo naša obleka tudi kdaj krasila londonski muzej ali galerijo.

VIRI IN LITERATURA

- [1] Čarovništvo na slovenskem, <http://projekti.gimvic.org/2014/2d/carovnice/caronice.html>, 12. 12. 2016
- [2] Mučilne naprave, <http://www.24ur.com/ekskluziv/zanimivosti/foto-grozljive-mucilne-naprave.html>, 12. 12. 2016
- [3] Kaktus, <https://sl.wikipedia.org/wiki/Kaktusi>, 9. 1. 2017
- [4] Murena, <https://it.wikipedia.org/wiki/Muraenidae>, 9. 1. 2017
- [5] Škarpena, <https://hr.wikipedia.org/wiki/%C5%A0karpina>, 9. 1. 2017
- [6] Jež, https://sl.wikipedia.org/wiki/Pravi_je%C5%Bei, 9. 1. 2017
- [7] Kljunast ježek, https://sl.wikipedia.org/wiki/Kljunati_je%C5%Bei, 12. 1. 2017
- [8] Morski ježek, https://sl.wikipedia.org/wiki/Morski_je%C5%Bei, 12. 1. 2017
- [9] Obleka iz bucik, Fancy Wearing a Dress Made From 100,000 Dressmaker's Needles?, <http://www.ecouterre.com/wp-content/uploads/2011/11/susie-macmurray-widow-pins-1.jpg>, 19. 12. 2017

VIRI SLIK:

- [1] Peter Nirsch, <https://www.google.si/webhp?sourceid=chrome-instant&ion=1&espv=2&ie=UTF-8#q=Peter+Nirsch>, 12.12. 2016
- [2] Čarovnice, <https://www.google.si/search?q=mu%C4%8Dilne+naprave+za+%C4%8Darovnici&espv=2&biw=1600&bih=770&tbo=isch&imgil=RtLU4#imgrc=WwvBf6z6pGWT6M%3A>, 12. 12. 2016
- [3] Mučilna naprava, <http://www.24ur.com/ekskluziv/zanimivosti/foto-grozljive-mucilne-naprave.html>, 12. 12. 2016
- [4] Stol mučenja, http://pokukaj.si/show/13264/Srednjeveske_mucilne_naprave#3, 12. 12. 2016
- [5] Vilice krivoverca, http://pokukaj.si/show/13264/Srednjeveske_mucilne_naprave#16, 12. 12. 2016
- [6] Železna devica, http://pokukaj.si/show/13264/Srednjeveske_mucilne_naprave#9,

12. 12. 2016

[7] Vrtnice, http://izkoristivsakdan.blogspot.si/2014_04_01_archive.html, 12. 12. 2016

[8] Kaktus <https://kaktus.si/steblo/>, 9. 1. 2017

https://www.google.si/search?q=clothes+of+needles&espv=2&biw=1600&bih=770&tbo=isch&imgil=xkJZdX5_T7av_M%253A%253Bf6

[9] Morena, <http://plavutka.com/wp-content/uploads/2015/09/image083.jpg>, 9.1.2017

[10] Škarpena, <http://plavutka.com/wp-content/uploads/2015/09/image077.png>, 9. 1. 2017

https://www.google.si/search?q=igle+za+akupunkturo&biw=1600&bih=783&source=lnms&tbo=isch&sa=X&ved=0ahUKEwjs9azzxunRAhUDOBoKHSGPA0kQ_AUICGgB#imgrc=J7M4pU61Ss4aUM%3A

[11] Jež, [http://uciteljska.net/kvizi/HotPot/WT\\$/page2.html](http://uciteljska.net/kvizi/HotPot/WT$/page2.html), 9. 1. 2017

https://www.google.si/search?q=epiduralna+igla&biw=1600&bih=783&source=lnms&tbo=isch&sa=X&ved=0ahUKEwjGrbC2x-nRAhVBWRoKHY2fDFkQ_AUIBigB#imgrc=XksRrrRFcDyKnM%3A

[12] Kljunati ježek,

https://sl.wikipedia.org/wiki/Kljunati_je%C5%BEki#/media/File:Wild_shortbeak_echidna.jpg, 9. 1. 2017

[13] Igla za šivanje,

https://www.google.si/search?q=igla+za+%C5%A1ivanje&biw=1600&bih=783&source=lnms&tbo=isch&sa=X&ved=0ahUKEwjr2KTYxnRAhXB5xoKHRFbCvsQ_AUIBigB#imgrc=yGGKdrCxudVKcM%3A, 9. 1. 2017

[14] slika bucik,

https://www.google.si/search?q=bucike&biw=1600&bih=783&source=lnms&tbo=isch&sa=X&ved=0ahUKEwjwuan8x-nRAhXE0hoKHbJUCVoQ_AUIBigB#imgrc=HjRqY2-Cm6-BeM%3A, 9. 1. 2017

[15] Obleka iz bucik, <http://www.ecouterre.com/wp-content/uploads/2011/11/susie-macmurray-widow-pins-1.jpg>, 19. 12. 2017

Fortografije, ki niso oštevilčene so avtorjevo delo